

Generatio et generatio laudabit opera tua et potentiam tuam pronuntiabunt. Scribit psal. 192. Cum non si-
ne multa diligentia factorum patrum studia: temporum decursus supputarunt: non dubium quum magna
utilitas ecclesiasticis viris et precipue illis qui ecclesiasticam policiam gubernare hnt: inde pueniat. Nec vl-
li statui hominum horum parum pdesse credendum est: si temperata mente ad rerum gestarum historias quas
ob diuturnam memoriam studiosi viri conscripserunt oculos leuent. Quis plerique id minus perspec-
tet. Decet namque viros virtuosos praedictum facta sepe ad memoriam reuocare: ut bonis exemplis dis-
cant dignis operibus insistere ut in malis valeant perditionis scopulum declinare. Verum mihi praesum-
ptum vili separetur: stulta concupiscentia se temperare non valens: in tenebrarum voragine papiti cursu mergeret. Ob hoc scilicet do-
ctores videtes quod ad intellectum sacrarum scripturarum et ecclesie regimine: historiarum decursus ex parte necessarius esset. simul
quod omnium gestorum ageries inutilis: tum pro sui magnitudine: tum pro superfluo et viliu factorum repetitione superuacua:
quasdam nobis historias canonizarunt: amputatis fabulis superstitionis ac genealogis interminatis: quod ad rem non
pertinet. Sicque factum est per maximos eorum labores: ut pene simul tota temporum historia: breuissimo studio a quolibet
intelligere iam nedum sine labore: primo cum magna cordis oblectatione possit incorporari. Dequit quod ad ornatu scripturae: ut
hac pulchritudine non careat: quod omnibus gentibus tanquam lucerna perfulgida in obscuro loco ponenda fuit. Ingenium insu-
per humanum quod magnifice plura comprehendere facilliter potest: hoc delizioso prato diuersorum florum puari non debuit: in quo
varia virtutum exempla reperies. scilicet reproba eque consideras: illa carpere. hec praeterire moneret. Videre enim supra mo-
dum est delectabile: quod litera primi nostri pentes ex quibus origine duximus instituti fuerunt a summo omnium gubernatore deo
deinde quod decursus eorum: quomodo profecit et defecit rationalis creatura in sapientia. virtute. potentia. sanctitate. longevitate. et sic de
alijs. Et in omnibus hijs diuinum regimine admirari. quod fit de mirabilis in creaturis suis: quod nunquam administrare cessauit
quos addidit. quanta creatoris longanimitas et misericordia. et quod inscrutabilis diuorum iudiciorum abyssus. Hec et infinita alia
peruolans humana industria penitus quibusdam interne contemplationis: non solum praeterita et praesentia: sed etiam futura mensurat. dum
ex similibus ad similia progreditur. cui si bona voluntas adiuncta fuerit: tedio quodam incolatus huius in deum surgit ad lau-
dandum et reuerendum et contemplandum. cupiens dissolui et esse cum christo in eternum. Inapit ergo hec contemplatio in iocun-
da speculatione creaturarum et finit in feliciore tedio earundem et appetitu creatoris. iuxta illud psalmi. Quid enim michi est in ce-
lo: et a te quid volui super terram. Michi autem adherere deo bonum est. Hoc forte in praesumpto verbo idem psalmista nobis per-
suadere nititur dicens. Generatio et generatio laudabit opera tua: et potentiam tuam pronuntiabunt. quod si dicat. Per omnia que in
mundo casura certum est: ad te quod nunquam deficiat tendere debe. Que vtiq; sententia valde accommodata est ad propositum nostrum. Cum enim
teste Augustino plura in sacra scriptura commemorantur que nichil significant. et tamen necessaria sunt propter ea quod aliquid si-
gnificant: necesse est talibus ita ut quod quis sterilia sint sicut illi quod secunda deuotione immediate in deum mentem nostram susci-
lunt. Alioquin non recte scriptura legimus in qua semper spissantur loqui credendus est. Sunt ergo arida quod ad superfi-
ciem littere. sed grauida quo ad spiritualem intelligentiam. Que autem ita aliena sunt ut nequaquam spiritualiter intelligi possint: a
non expedit: omni tamen reuerentia digna sunt propter finem in quem ordinantur quod est scire et diligere deum. Et de hoc genere vi-
desse esse supputatio annorum quod in sacra historia diligentissime annotata continetur. De qua ut idem augustinus testatur. Hoc certissime
tenendum est quod tanta est diuina auctoritate roborata: ut omnino falsissimum sit quicquid ab ea ita discrepat quod cum ea omnino con-
cordari non possit. Que cum ita sint: mirum valde videtur aut sancte scripture tractatores de hac materia inuentum sunt di-
uersi in pluribus locis usque hodie: ut aut omnino aut vix nequeant concordari. Et redit illa antiqua et famosa questio de
translacione. lxx. interpretum: an potius ei standum sit in supputatione annorum an textui hebreorum quem moyses ille maximus
et primus legis promulgator edidit. Hic controuerunt sancti doctores ingenia sua et quilibet pro capto suo dixit quod sensit. Et
quod periculosum est de magistrorum ecclesie iudicare sententias ut dicit Hieronymus. super dan. et nimis laboriosum est omnia retere-
re: ideo Beda post alios qui studiosi in hac materia sudarunt: elegit modum Orosii qui satis concorditer cum Hieronymo
et eusebio et alijs magis auctoritatibus de hijs loquitur. et dicit etiam hunc modum tenere. licet alios non reprehendat. Qua-
re actum videtur ut hec supputatio magis vulgata sit in libris plurimorum postea scribentium Augustinus. etiam in 15. lib. de ciui-
tate dei multa de hijs tractat sed satis dissensit a positione bedae: quod sequebatur exemplaria quod tunc magis vulgata fuerunt ut etiam
am primum in omelias suis et maxime super psalmos. Posset autem orosius bedae habere quod a creatione mundi usque ad natiuitatem
abrahe fluxerunt anni. 3182. secundum septuaginta interpretes. Hebrei autem minus habent. 3236. quod secundum biblias correctas
iuxta hebraicam veritatem ab Adae usque ad natiuitatem abrahe sunt anni tantum. 3092. Deinde satis concordant cum hebreis sep-
tuaginta interpretes usque ad destructionem templi que vocatur communiter transmigrationis babilonis. Sequentia tempora non
habentur ex canonica scriptura: sed ex alijs historiis tam iudeorum quam gentium et iterum ibi est diuersitas: sed non nimis
magna. Simul igitur colligendo secundum bedam a mundi creatione usque ad christi natiuitatem: veniunt anni. 5199. Et hoc est mo-
dus ecclesie. vniuersus. Unum tolle datum ad milia quingentos ducentis. Nascetur domino bedae dat apthoplasto. De vltiori di-
scussione huius questionis vide si placet augustinum ubi supra et Hieronymum et alios locis suis. Hic autem quod breuitati
studemus: plenitudo ipsa nobis vitanda est. Colligere namque disposuimus inuante domino ex pluribus libris fasciculum quen-
dam temporum a mundi creatione usque ad praesens in quo tam sacrarum scripturarum quam diuersarum aliarum historiarum fac-
ta tanquam in memoriali quodam compendio reeligabimus. Faciamus proinde iuxta sententiam florentini. quod solent qui terrarum situs
in breui quasi tabella pingunt ita totam humani generis ymaginem temporumque decursus: in pauculis folijs complectar.
Nec michi conscius sum aliquid me posuisse quod non in fidedignis historiis habeatur. aut alijs libris ecclesiasticorum docto-
rum. siue quod nunc ex eorum dictis aperte sequatur. Vbi autem dubium fuerit an sic vel aliter: hoc ipsum etiam ita ut reperi pa-
si modo annotauimus. Et ne ipsa superficies historie deuotis tediosa esset: praesepere sententias quasdam floridissimas applicavi ex

sanctorum dictis que deuotione redolent pariter et doctrina. **A**utoritate ergo dantes hys qui ante nos laborauerunt nos p modulo nostro in labores eorum intrauimus. sparsim hincinde carpentes qd potuimus. Et ut sciatur q ordine eos secuti sumus. pmo totu tempus veteris testamenti. 5199. annoru in quibz etates distinctum reperimus in quoda libello q pfidoro ascriptus videbat. ubi multu artificialiter pcedit deducendo annos mundi vsq ad tempora sua scz erachij qui cepit regnare circa annos dñi. 612. sed supputacōem suā non ordinat fm eram xpi. sicut nec orosius. Et hunc sequimur in duabz primis etatibz. similiter et in duabo sequētibz. exceptis paucis. qz textus fm hebraycam veritatē a natiuitate abrahe vsq ad captiuitatē babilonicā apud nos magis est correctus et diligentē explanatus. et idō sequimur eum: partim tñ refert. In quinta etate maiore laborem habuimus. ppter miniam diuersitatē historiariū et reman pcor. qz iam unum. iā aliu put melius putau secutus sum. an aut debite singulos annos supputau. lectori iudiciū cōmitto. Lineaz autē assyrioz et romanorū et aliorum ex diuersis historiis laboriose satis coaptau. rogans vt si cui ascribere placuit diligēter obseruet spacia et numerz correspondētem ne longi aut stricti. ponat q exemplar habz. alioquin et labor perbit et fructum nō reportabit. eritq opus eo mendosū. quo cōpendiosius nisi hoc diligēter studeat obseruare. Si autē debite qd facile arbitramur hec incorpauerit: non modicā ei pbebit illuminacōez ad intelligendū sacra scripturam. li broz augustini et iheronimi et orosij ac alioz. 2c. si vera sunt q in pluribz libellis scripta reperimus. Porro in sexta etate sequimur cronica marci et vincentij q compēdiose pcedunt vsq ad tempora sua. Post eos per annos fere duōtos sequor notabilē librum quendā cuius autōre nescio q pene vsq ad tempa sua extendit. Que autē de post acta sūt memorie digna. sicut audiui. et vidim. fideliter pōribz supposuimus. Que omnia in sequētibz summa breuitate patebunt. **M**odū autē pcedendi planissimū est. et grossitudinē rusticane adō amicus. vt in pariete quidē depingi possit. eo qz illic sine omni difficultate intuentibz se offerat. Depmri igit in medio folij arcuolos cū nominibz psonarum debitis p quo libz tēpore et infra et supra lineas duas quaz supior cū suo numero descēdit ab adam vsq ad xpm iuxta seriē pdicto rū significās vt quicqd ex aduerso illi. numeri scriptū est siue supius siue inferi. etiā circa illa tpa factū venisimili ccedat. Secūda linea. i. inferior retrorsū ascēdit a xpi natitate vsq ad mūdi creatōez. vt eadē facilitate vnicō nūero inspecto sciat quot annis hoc aut illud fecim sit añ xpi natitatē. qd iō sic ordinauimus. qz hec era magis solēis ē apd nos et añ. solet requi. post xpm fil ambe descēdunt vsq ad tpa nostra paulatim crescēdo ita vt supior sēper oñdat etatem mūdi et inferior etatē xpi qd planissime patebit locis suis. Et qz ex multis libris mēdose scriptis modū hunc non leui labore ad lineam veritatis correxim. obsecram. p xpo lectore ne inuolūter manū ad corrigendū hāc annoz supputacōez apponat nisi pus toto opere perspecto. Qd non iō didim. qñ nullibi errauerim. h ad auisandū de mnia diuersitate doctorū in hac materia. et frequēter positio vni. est inuolucō alteri. Vbi autē errorē inueit clemēter ignoscat et corrigat ex pdictis qz sequimur. **F**acile em in nūeris errat et sepe negligēter describitur et negligentē emendatur vt dicit Aug. 15. libro de ciui. dei.

Fasciulus tēporū dñes antiquorū cronicas opletēs. admissus ab alma vniūsitate Coloni. inapit feliciter.

- Dies primus** In quo fecit deus lucē et diuisit lucem ac tenebras.
- Dies 2us** In quo fecit deus firmamentū et diuisit aquas ab aquis.
- Dies 3us** In quo cōgregauit deus aquas in vnū locū et apparuit arida.
- Dies 4us** In quo fecit deus soles et lunam et stellas et posuit eas in firmamento.
- Dies 5us** In quo fecit deus pisces et volucres et cete grandia ex aqua.
- Dies 6us** In quo fecit deus bestias et hominem.

In principio creauit deus celū et terrā. Dicit bñs aug. super genesim q maior est huius scripture autoitas q omnis humani ingenij perspicacitas. Et qz de tēpore primāpaliter hic intendimus: principium temporis breuiter tangere placuit. Vnde est aduertēdum scdm doctores q quatuor coequētia in principio creata sunt a deo ex nichilo in quo relucet creatoris summa potētia. Hec autē sunt celum empiriū. angelica natura. materia quatuor elementorū et tempus. Et hoc vocant op. creatōis qd factū fuit añ omnē diē. post sequitur opus distinctionis in q relucet creatoris summa sapiētia qd factū fuit i tribz diebz primis. Deinde sequitur opus ornatū in quo relucet creatoris summa bonitas qd fecim fuit in tribz sequētibz diebz vt patz clare in textu genes. 1. Septima autē die requirit ab omni opere qd patrarat. nō quasi operādo lassus s nouā creaturā facere cessauit. cuius materia vel similitudo nō pcesserit. Qd aut dicit Job. 5. pater me. vsq modo operat. et ego operor. intelligitur de cōtinua vniūse creature administracōe. qz qd addidit. cōtinere et gubnare nō cessat. Et in h relucet summa creatoris perfectō. qz sibi soli sufficit nec eget creaturis s magis ecōtra. qz virtus creatoris est causa subsistēdi omni creature et hoc ē q septima dies vespēra nō hz. De hys plenē vide mgm in scādo sententiarum et doctores desuper copiose scribētes. Porro sequis tempus licz deum nobis ostendat quo ad h quatuor pdicta scz summā potētia. sapiētia. bonitatē et per se sequis summā perfectōez. tñ spetiali. ostendūt diuinam miaz et iusticiā iuxta illud ps. Misericordiā et iudiciū cantabo tibi domine. Et itē. Vniūse vie dñi misericordiā et veritas. misericordiā tñ scēptz tenet qd diu viatores sumus. que nulli petēti reman negat.